

Lausunto

Dnro V/24701/2021

23.8.2021

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio(at)vm.fi
essi.taavitsainen(at)vm.fi

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VN/27812/2020

Lausunto alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamista koske- vasta esityksestä

Valtiovarainministeriö on 1.7.2021 pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta.

Osa lausunnolla olevan ehdotuksen muutoksista on teknisiä ja osa pelkästään verotukseen liittyviä eikä niillä ole vaikutusta Valviran alkoholiin liittyviin lupa- ja valvontatehtäviin. Valvira esittää näkemyksensä kahdesta ehdotuksessa esitetystä muutoksesta, oluen alennetun verotason rajan nostamista 2,8 tilavuusprosentista 3,5 tilavuusprosenttiin etyylialkoholia sekä ravintolisien verottomuutta koskevien säännöksiä täsmentämisestä.

Oluen alennetun verotason rajan nostaminen

Valviran tehtäviin kuuluu mm. alkoholijuomien valmistus- ja tukkumyyntiluvan myöntäminen sekä luvanhaltijoiden valvonta. Valvonta kattaa alkoholilain (1102/2017) ja elintarvikelain (23/2006) mukaisen valvonnan mukaan lukien alkoholijuomien tuotevalvonnan. Valvira kerää valvontaa varten tietoja valmistajien ja tukkujen toimituksista, joista koostetaan kuukausittaiset myyntitilastot.

Esityksessä ehdotetaan, että alennettua olutveroa kannettaisiin kaikista yli 0,5 mutta enintään 3,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävistä oluista nykyisen yli 0,5 mutta enintään 2,8 tilavuusprosenttia sijaan. Muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, ettei sillä olisi nykyisillä kulutusmäärillä vaikutusta alkoholiveron tuottoon. Alkoholiverotuoton pysyessä ennallaan, miedon oluen tuoteryhmän verotaso nostettaisiin nykyisestä 24,75 sentistä 28,35 senttiin senttilitralla etyylialkoholia. Tämä nostaisi yli 0,5 mutta enintään 2,8 tilavuusprosenttisen oluen veroa oluen vahvuudesta riippuen 3–12 senttiä litralta arvonlisävero mukaan lukien. Yli 2,8 mutta enintään 3,5 tilavuusprosenttisen oluen vero puolestaan laskisi arvonlisävero mukaan lukien 35–42 senttiä litralta nykyiseen verrattuna.

Kuten esityksessä todetaan, muutoksen käyttäytymisvaikutuksia ja niiden suuntaa on vaikea arvioida. Oluen kulutus on laskenut viimeisten vuosien aikana. Alkoholilakia muutettiin vuonna 2018 siten, että vähittäismyynnissä myytävien alkoholijuomien pitoisuutta nostettiin 4,7 til-%:sta 5,5 til-%:in. Valviran tilastojen mukaan ennen muutosta vuonna 2017 korkeintaan 4,7 til-%:sten oluiden myynti oli 94 prosenttia oluen kokonaisymyynnistä, vuonna 2020 82 prosenttia. Muutosten vaikutuksia ja vaikutusten arviointia vaikeuttaa myös Covid-19 pandemia. Alkoholijuomien anniskelumyynnissä on ollut rajoituksia maaliskuusta 2020 alkaen ja rajoitukset jatkuvat yhä.

Valvira pitää kuitenkin ehdotettua muutosta kannatettavana perusteissa mainituista syistä, eli mietojen oluiden verojen korotusta suhteessa alkoholittomiin juomiin ja alennetun olutveron rajan nostamisen seurauksena tapahtuva mahdollinen kulutuksen siirtyminen miedompaan olueen.

Ravintolisien verottomuutta koskevien säännöksiä täsmentäminen

Valvira tehtäviin kuuluu väkviinan käyttöluvan myöntäminen mm. ravintolisän valmistukseen sekä käyttöluvan mukaisen käytön valvonta.

Esityksen mukaan ravintolisiin sisältyvä alkoholi olisi jatkossakin verotonta, mutta lakiin lisättäisiin verottomuuden edellytyksiä koskevat säännökset. Edellytyksenä olisi ensinnäkin se, että ravintolisä on pakattu enintään 0,15 litran vähittäismyyntipakkaukseen. Toiseksi vaadittaisiin, että ravintolisästä on tehty ravintolisäasetuksen mukainen ilmoitus kaupanpidosta pakkausmerkintömalleineen.

Esityksessä todetaan, että ravintolisien verovapauden rajaaminen tuotteen vähittäismyyntipakkauksen koon ja ilmoitusvelvollisuuden täyttämisen perusteella ei aiheuttaisi muutoksia yritysten toimintaan.

Valvira kannattaa täsmennystä.

Ratkaistu: 23.08.2021 Ratkaisija: Henriksson Markus Virka-asema: Ylijohtaja Esittelijät: Saari Eeva, Ryhmäpäällikkö Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsitteilyjärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.
--